

Voorbarig in Gaza: Ik mis Sigrid Kaag

Door [Paul Frentrop](#) - 18 maart 2025
Geplaatst in [D66](#) - [Regenten](#)

Soms mis je dingen die je helemaal niet leuk vond toen ze er nog wel waren. Ik heb dat soms met de overgare spuitjes die in mijn ouderlijk huis werden opgediend. Daar denk ik dan opeens aan. Onlangs overkwam me hetzelfde met Sigrid Kaag.

Te midden van alle chaos in de wereld mis ik onze voormalige bewindspersoon. Het beeld van haar spontaan dansend op de tafel in de fractiekamer bij de uitslag van de verkiezingen in maart 2021 staat nog vers in het geheugen. Het blijft jammer dat deze iconische foto niet in aanmerking kwam voor een World Press prijs omdat hij niet gemaakt is door een persfotograaf maar door een lid van het D66 campagne team dat bezwoer dat hij niet in scène was gezet.

Kaag is vóór vrede, veiligheid en rechtvaardigheid

Ik mis Sigrid Kaag vooral vanwege al het gedoe rond Gaza. Ze verliet haar ministerszetel immers met spoed om Gaza weer op te bouwen. 'Ik ben ervan overtuigd dat Kaag na deze vernedering Nederland verlaat en ergens bij de Verenigde Naties opduikt', schreef Arthur van Amerongen in augustus 2023 in *HP/De Tijd* toen niet Kaag maar vicepremier Wopke Hoekstra door Mark Rutte bleek te zijn voorgedragen als Eurocommissaris.

Hij kreeg snel gelijk. De Veiligheidsraad van de Verenigde Naties benoemde Kaag in december 2023 tot *Senior Humanitarian and Reconstruction Coordinator for Gaza* met de arbeidsvoorwaarden van een *Under-Secretary-General*.

Voorbarig in Gaza: Ik mis Sigrid Kaag

Het ging haar niet om het riante salaris. 'Vrede, veiligheid en rechtvaardigheid zijn altijd mijn drijfveren geweest', schreef Kaag met de haar kenmerkende bescheidenheid aan de Tweede Kamer als uitleg voor haar vertrek.

De klus die haar te wachten stond was uitdagend. Gaza herbouwen kost 53 miljard dollar hadden de Wereldbank, de Europese Unie en de Verenigde Naties met z'n drieën al berekend. Dit bedrag klinkt vandaag misschien bescheiden omdat we gewend raken aan de astronomische getallen die Europa's hoogste ambtenaar, Ursula von der Leyen, de wereld inslingert. Maar het is wel 25 maal zoveel als de verwachte kosten voor de verbouwing van het Binnenhof. En de herbouw van Gaza moest eerder klaar zijn.

Kaags aanstelling bleek echter voorbarig. Terwijl in Nederland het kabinet nog een half jaar doorregeerde viel er in Gaza weinig op te bouwen. Pas sinds kort liggen er plannen op tafel. Eén van de Amerikaanse president Trump en één van Egypte en enkele Arabische landen. Welk plan Kaag het beste vindt zou ik graag horen, maar zolang terroristen onder de ruïnes schuilen en nog steeds gijzelaars gevangen houden, valt aan bouwen niet te denken.

De tandarts als vertrouwenspersoon

Om toch iets om handen te hebben heeft Kaag er bij de VN twee taken bij gekregen. Met titels die passen bij het Byzantijnse protocol van deze internationale bureaucratie. Kaag is nu ook *United Nations Special Coordinator for the Middle East Peace Process* (ad interim). Ze is tevens de *Secretary-General's Personal Representative to the Palestine Liberation Organization and the Palestinian Authority* (ook ad interim).

Die laatste taak is haar op het lijf geschreven. Haar echtgenoot was immers de tandarts van Yasser Arafat die de terreurorganisatie PLO oprichtte en vanaf 1994 - het jaar dat Kaag bij de VN begon te werken - was hij lid van diens regering. Kaag kwam al gauw in dienst van de UNRWA, de speciale VN-organisatie voor steun aan alleen Palestijnse vluchtelingen. Hoezeer Arafat zijn tandarts vertrouwde bleek wel toen hij hem een jaar voor zijn overlijden benoemde tot ambassadeur in Zwitserland, waar zijn privévermogen was ondergebracht.

Documentaire net op tijd klaar

Ik blijf maar hopen dat de Nederlandse pers ons via achtergrondgesprekken met Sigrid Kaag op de hoogte houdt van de laatste ontwikkelingen rond Gaza en de PLO. De verhoudingen van Kaag met journalisten waren immers uitstekend toen ze nog in Nederland vertoefde. Wie herinnert zich niet de documentaire *Sigrid Kaag: van Beiroet tot Binnenhof* die de VPRO in januari 2021 uitzond. Bij het maken daarvan was niet op een dubbeltje gekeken. Regisseur Shuchen Tan had Kaag maar liefst vijf jaar gevolgd. Het was nog boffen dat zijn werkstuk net voor de Tweede Kamer-verkiezingen van 17 maart 2021 gereed was. Maar nu is Kaag weer vertrokken: Van het Binnenhof naar de VN-burelen in New York.

Voorbarig in Gaza: Ik mis Sigrid Kaag

Ook Mark Rutte is weg. Maar niet echt. Hij heeft al zijn buitenlandse vrienden komende juni in Den Haag uitgenodigd. Dat wordt een partijtje waarbij de 1 miljoen euro die de Rotterdamse bestuurders vorig jaar uittrokken voor de afscheidsborrels van burgemeester Ahmed Aboutaleb in het niet valt.

Aboutaleb vertelde dat hij na zijn aftreden in Rotterdam blijft wonen. Daar moest ik aan denken toen onlangs die grote brand in Arnhem uitbrak. Burgemeester Ahmed Marcouch hield meteen een Nederlandse bestuurlijke traditie in ere. Die luidt: Wanneer zich een ramp voordoet, kom je onmiddellijk terug van vakantie. De burgemeester van Arnhem vloog spoorlags terug uit Marokko.

Welgemeende excuses

De koninklijke familie verblijft meestal in het buitenland, dus ook als zich een ramp voordoet, en komt dan traditioneel terug van vakantie. De huidige vorst heeft een vakantiehuis in Griekenland. Of hij op andere continenten ook nog woningen heeft, weten we niet, want onderzoeksjournalistiek en 'royalty' zijn in Nederland 'non-overlapping magisteria' zoals de bioloog Stephen Jay Gould de verhouding tussen wetenschap en religie aanduidt.

Dat de koning de traditie echter niet volledig doorgrondt bleek in oktober 2020 tijdens de corona-epidemie. Hij vloog toen naar zijn huisje in Griekenland, vlak nadat de premier de Nederlandse bevolking had opgeroepen tijdens de herfstvakantie het land niet te verlaten. Dat is logisch. Een koning staat immers boven de premier. Toch keerde hij binnen een dag weer met de regerings-Boeing terug en bood hij in een extra NOS-uitzending ons allemaal samen met zijn vrouw zijn welgemeende excuses aan, die wij hebben aanvaard.

Wij zijn een lankmoedig volk

Net zoals wij de excuses hebben aanvaard die Stan van Engelen op 1 juli 2021 namens de directie en hoofdredactie van de VPRO aanbod voor de documentaire over Kaag: 'We trekken ons de consternatie rond deze film zeer aan. Want natuurlijk komt het bij ons, medewerkers van de VPRO, hard binnen, al die kritiek op *social media* en de vele kritische vragen vanuit de media [...] maar we proberen door alle turbulentie heen te kijken naar wat er ten goede uit voort kan komen. Er zijn veel lessen te leren. En dat moeten we ook gaan doen.'

Zo is het maar net. Wij zijn geen revolutionairen. Wij leren lessen. Het Nederlandse volk is lankmoedig jegens zijn regenten. En die regenten vermaken zich in het buitenland, want zoals Stendhal schreef: 'Het ware vaderland is daar waar je de meeste mensen ontmoet die op jou lijken.' Sommigen, zoals Rob Jetten, delen hun plezier via sociale media met alle achterblijvers. Slechts de iconische foto waarmee hij - net als de tafeldansende Sigrid Kaag - altijd in ons geheugen zal blijven, is genomen in Nederland.

Het is in zijn geval - typerend - een 'selfie'. Daarop staat hij vol trots bij een kolencentrale die dankzij hem nooit meer elektriciteit zal leveren. Die kolencentrales waren nog gebouwd op aandringen van een andere vooraanstaande D66'er: Laurens Jan Brinkhorst, een man die het woord regent gestalte

Voorbarig in Gaza: Ik mis Sigrid Kaag

geeft en ons zelfs een prinses heeft nagelaten.

Ook zonder foto's blijft het geheugen een schatkamer. Ik herinner me opeens dat in 1966 een Amsterdams VVD-gemeenteraadslid ruzie kreeg met het partijbestuur omdat hij weigerde naar de receptie te gaan ter gelegenheid van het huwelijk van toenmalig prinses Beatrix met een Duitse jongeman. 'Ik heb wel iets beters te doen', aldus deze Hans Gruijters die de kost verdiende als redacteur bij het *Algemeen Handelsblad*. Hij verstond zich met de chef opinie van die krant, ene Hans van Mierlo, en een nieuwe politieke partij werd geboren: D66.

Deze partij bestond voor de ene helft uit jonge VVD'ers die Gruijters volgden en door Van Mierlo de 'stropdasjongens' werden genoemd. De andere helft bestond uit mensen die zichzelf net als Van Mierlo 'progressieve intellectuelen' vonden. Al die mensen zijn er nog steeds en die krant heet nu *NRC*.

Het schip van staat maakt water

Ik ben meer vergeten dan dat ik nog weet, maar naast de oprichting van D66 ligt er nog een nieuwsfeitje uit 1966 in mijn schatkamer. Op 7 maart van dat jaar droeg president De Gaulle alle buitenlandse troepen op Frankrijk te verlaten. Hij trok zijn land terug uit de Navo en begon zijn eigen atoomparaplu te bouwen. *Plus ça change*.

Nieuw is alleen dat terwijl in de weilanden de datacenters zoemen tussen de zonneschermen en de boven ons gestelden via de vip-poorten van Schiphol het land verlaten, de oude vermaning - 'wil de laatste die vertrekt het licht uit doen' - steeds meer van toepassing lijkt.

Elektriciteitsbedrijven waarschuwen de achterblijvers dat ze niet altijd meer stroom kunnen leveren. Het schip van staat maakt water. De Tesla van Rob Jetten staat te koop.

[Paul Frentrop](#) was achtereenvolgens journalist, bankier, ondernemer, pensioenbeheerder, hoogleraar en lid van de Eerste Kamer.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, 156 keer per jaar, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. **We zijn weer enthousiast begonnen aan 2025. Doet u mee? [Kijk HIER](#). Hartelijk dank!**